

Briselē, 3.7.2019.
COM(2019) 351 final

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS PADOMEI
par Itālijas fiskālās uzraudzības 2019. gada pavasara ciklu

{SWD(2019) 430 final}

Komisija 2019. gada 5. jūnijā savā ziņojumā saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 126. panta 3. punktu novērtēja¹, ka Itālija 2018. gadā nav izpildījusi Līgumā noteikto parāda kritēriju, un secināja, ka ir pamatoti Itālijai piemērot uz parādu balstītu pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru (EDP).

Secinājums tika balstīts uz šādiem elementiem:

- galīgie dati par 2018. gadu liecina, ka Itālijas valsts parāda attiecība pret IKP palielinājās no 131,4 % 2017. gadā līdz 132,2 % 2018. gadā;
- Itālijas strukturālā bilance 2018. gadā pasliktinājās par 0,1 % no IKP, un, pamatojoties uz Komisijas 2019. gada pavasara prognozi, bija sagaidāms, ka 2019. gadā tā turpinās pasliktināties par 0,2 % no IKP. Tādējādi Itālija uzrādīja novirzi no atbilstības (kopumā) nepieciešamajiem centieniem saskaņā ar Stabilitātes un izaugsmes pakta preventīvo daļu, proti, 0,4 % apmērā no IKP 2018. gadā un 0,3 % apmērā no IKP 2019. gadā;
- Komisijas 2019. gada pavasara prognozē norādīts, ka nominālais deficīts 2020. gadā pārsniegs atsaucē vērtību 3 % no IKP, ja valdības pieņemtais tiesību akts par PVN palielināšanu kā drošības klauzulu netiks iedarbināts vai ja to neaizstās ar alternatīviem finansēšanas pasākumiem.

Ekonomikas un finanšu komiteja savā atzinumā, kas tika pieņemts 2019. gada 11. jūnijā saskaņā ar Līguma 126. panta 4. punktu, atbalstīja Komisijas ziņojuma secinājumu. Ekonomikas un finanšu komiteja arī aicināja Itāliju *“veikt nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu Stabilitātes un izaugsmes pakta noteikumu ievērošanu saskaņā ar pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru,”* un piebilda, ka *“Komisija un komiteja varētu ņemt vērā Itālijas sniegtu papildu informāciju”*.

Itālijas valdība 2019. gada 1. jūlijā, izmantojot savu gada vidus budžetu, pieņēma fiskālo korekciju 2019. gadam par kopējo summu **7,6 miljardi EUR** jeb **0,42 % no IKP** nominālā izteiksmē un **8,2 miljardi EUR** jeb **0,45 % no IKP** strukturālā izteiksmē². Šie pasākumi, ar kuriem uzlabo Itālijas atbilstību preventīvajai daļai 2019. gadā, galvenokārt ietver lielākus nekā paredzēts ieņēmumus³ un mazākus nekā plānots publiskos izdevumus, kas izriet no

¹ Komisijas ziņojums COM(2019) 532 final *“Itālija. Ziņojums sagatavots saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 126. panta 3. punktu”*, Briselē, 5.6.2019.

² Šī atšķirība skaidrojama ar mazākiem nekā paredzēts vienreizējiem ieņēmumiem no nodokļu amnestijas (*“rottamazione”*) aptuveni 0,6 miljardu EUR apmērā, kas pasliktina fiskālo mērķi nominālā, bet ne strukturālā izteiksmē. Šajos aprēķinos vēl nav ņemta vērā Itālijai piešķirtā kvota 0,18 % apmērā no IKP *“ārkārtējiem apstākļiem”*, kas saistīti ar Morandi tilta sabrukšanu un hidroģeoloģiskajiem riskiem, jo tā būs jāapstiprina, pamatojoties uz izpildes datiem par 2019. gadu.

³ Papildu ieņēmumi ir aptuveni 6,2 miljardi EUR, no kuriem nodokļu ieņēmumi ir par 2,9 miljardiem EUR lielāki, sociālās nodrošināšanas iemaksas ir par 0,6 miljardiem EUR lielākas, kā arī citi ieņēmumi, tostarp lielākas dividendes no Itālijas Bankas un *Cassa Depositi e Prestiti*, kas ir par 2,7 miljardiem EUR lielākas. Konkrētāk, lielāki ieņēmumi no nodokļiem 2,9 miljardu EUR apmērā ir saistīti ar: i) labvēlīgākām nekā prognozēts norisēm iedzīvotāju ienākuma nodokļa jomā (*IRPEF*) par aptuveni 0,4 miljardiem EUR; ii) lielākiem ieņēmumiem no pievienotās vērtības nodokļa par aptuveni 0,35 miljardiem EUR; iii) lielākiem ieņēmumiem no loterijām un azartspēlēm par aptuveni 0,2 miljardiem EUR; iv) liela Itālijas uzņēmuma (*Kering Group – Gucci*) iepriekšējo nodokļu saistību nokārtošanu par aptuveni 1 miljardu EUR; v) citiem ieņēmumiem (piemēram, no CO2 izsolēm) par aptuveni 0,95 miljardiem EUR.

budžeta izpildes 2019. gadā, un šiem izdevumiem vēl papildu garantiju sniedz nesen pieņemtie tiesību akti par izdevumu iesaldēšanas klauzulu (1,5 miljardu EUR vērtībā jeb 0,08 % no IKP), kas jāaktivizē līdz 2019. gada 15. septembrim gadījumā, ja jaunais fiskālais mērķis nebūs pilnībā sasniegts.

Kopumā budžeta korekcija un jaunā izdevumu iesaldēšanas klauzula nodrošina, ka līdz šim radušies lielākie ieņēmumi un mazākie izdevumi tiek izmantoti deficīta un parāda samazināšanai un netiek izmantoti citiem pasākumiem atlikušajā 2019. gadā. Papildu garantijas šajā sakarā rada tādu tiesību aktu pārskatīšana, ar kuriem īsteno pilsonības ienākumu un priekšlaicīgas pensionēšanās shēmas, atceļot iespēju šiem abiem pasākumiem paredzētos neizmantotos līdzekļus pārvietot starp šīm shēmām un budžeta gadiem.

Ar šiem pasākumiem tagad tiek prognozēts, ka Itālijas nominālais deficīts **2019. gadā sasniegs 2,04 % no IKP** (salīdzinājumā ar 2,5 % Komisijas 2019. gada pavasara prognozē), izpildot deficīta mērķi, ko parlaments pieņēma 2018. gada decembrī, izmantojot 2019. gada budžetu, kaut arī kopš tā laika makroekonomikas perspektīva ir ievērojami pasliktinājusies.

Tas atbilstu **strukturāliem uzlabojumiem aptuveni 0,2 % apmērā no IKP (salīdzinājumā ar 0,2 % pasliktināšanos Komisijas 2019. gada pavasara prognozē)**. Līdz ar to tagad ir sagaidāms, ka Itālija 2019. gadā **kopumā atbildīs** vajadzīgajiem pasākumiem saskaņā ar Stabilitātes un izaugsmes pakta preventīvo daļu, novēršot šo novirzi 0,3 % apmērā no IKP, kas aplēsta, pamatojoties uz Komisijas 2019. gada pavasara prognozi. Turklāt valdības papildu veiktie fiskālie centieni 2019. gadam ir tādi, ka tie daļēji kompensē 2018. gadā reģistrēto strukturālās bilances pasliktināšanos.

Attiecībā uz 2020. gadu vēstulē, ko Itālijas valdība Komisijai nosūtīja 2019. gada 2. jūlijā, tā ir apņēmusies panākt strukturālu uzlabojumu atbilstoši SIP prasībām, nodrošinot, ka tiek pilnībā aizstāts PVN palielinājums, kas tiesību aktos paredzēts kā drošības klauzula par attiecīgo gadu, veicot kompensējošus fiskālos pasākumus, tostarp izdevumu pārskatīšanu un nodokļu izdevumu pārskatīšanu.

Turklāt šajā pašā vēstulē Itālijas valdība apņemas veikt fiskālo konsolidāciju kopā ar strukturālām reformām, kuru mērķis ir uzlabot Itālijas ekonomikas izaugsmes potenciālu saskaņā ar konkrētām valstīm adresētajiem ieteikumiem, kurus Komisija 5. jūnijā ierosināja saistībā ar Eiropas pusgadu. Valdība norāda, ka šo reformu mērķim jo īpaši vajadzētu būt publiskā sektora un tiesību sistēmas efektivitātes pilnveidošanai, kā arī cilvēkkapitāla un produktivitātes uzlabošanai.

Kopumā Komisija uzskata, ka šis tiesību aktu kopums ir pietiekami būtisks, lai neierosinātu Padomei sākt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru, lai gan Itālija šajā posmā nav ievērojusi parāda kritēriju 2018. gadā. Komisija turpinās uzraudzīt, vai šis tiesību aktu kopums tiek efektīvi īstenots: tā cieši uzraudzīs 2019. gada budžeta izpildi un novērtēs 2020. gada budžeta plāna projekta atbilstību Stabilitātes un izaugsmes paktam. Turklāt progress strukturālo reformu jomā, kas iekļautas konkrētām valstīm adresētajos ieteikumos, būs ļoti svarīgs, lai nodrošinātu lielāku

izaugsmi un tādējādi veicinātu parāda attiecības pret IKP samazināšanos. Komisija izvērtēs šo reformu īstenošanu saistībā ar Eiropas pusgadu.